

Instytut Pamięci Narodowej - Archiwum

<https://archiwum.ipn.gov.pl/pl/dla-mediow/komunikaty/47803,Oswiadczenie-Kolegium-Instytutu-Pamieci-Narodowej.html>
02.03.2026, 11:27

Strona znajduje się w archiwum.

Oświadczenie Kolegium Instytutu Pamięci Narodowej

Data publikacji 27.02.2018

[ENGLISH VERSION](#)

1. Powinnością Państwa Polskiego jest dbanie o pamięć i godność narodową, kształtowaną na fundamencie przeszłości. Państwo Polskie nie może akceptować zjawiska antypolonizmu, który poniża polską godność i pamięć narodową. Nie było „polskich obozów śmierci” ani współodpowiedzialności Państwa Polskiego za zbrodnie niemieckie podczas II wojny światowej. Nie było jakiegokolwiek współuczestnictwa polskich władz cywilno-wojskowych na uchodźstwie i w kraju w zbrodni Holokaustu. Zaniepokojone sytuacją Żydów i ludobójczą machiną okupanta niemieckiego, władze RP nie tylko powołały przy Delegaturze Rządu RP na Kraj Radę Pomocy Żydom, ale także alarmowały społeczność międzynarodową, o czym zaświadczały raporty Jana Karskiego i rtm. Witolda Pileckiego czy jakże wymowny akt samobójstwa Szmula Zygielbojma. Dramatyczne informacje na temat Holokaustu były niestety bagatelizowane przez mocarstwa zachodnie, traktowane wręcz jako nieprawdopodobne.
2. Niezliczone zbrodnie ludobójstwa, których ofiarami byli przede wszystkim Żydzi oraz Polacy i inne narody, były dziełem państwa niemieckiego – III Rzeszy Niemieckiej. Pamięć o ofiarach powinna łączyć, a nie dzielić. Polska i żydowska wrażliwość w odniesieniu do tamtych czasów pogardy dla ludzkiego życia powinna być przestrożą dla współczesnych i przyszłych pokoleń.
3. Kryzys, który nastąpił w związku z nowelizacją ustawy o Instytucie Pamięci Narodowej, jest niewątpliwie wynikiem zaniedbań w dziedzinie upowszechniania polskiej historii za granicą. Dlatego też w Europie, Stanach Zjednoczonych,

Kanadzie, Australii czy Izraelu obraz polskiej przeszłości kształtowany jest głównie za pośrednictwem mediów, które nazbyt często rozpowszechniają nieprawdziwe informacje i wypaczają historyczną rzeczywistość. Medialny deficyt prawdy historycznej powinien ustąpić miejsca historykom, ich badaniom naukowym w międzynarodowym dialogu na konferencjach czy na kartach publikacji naukowych. Niezbędna jest długofalowa promocja prawdy, spokojna i rzeczowa, ale konsekwentna, ukazująca polskie zasługi dla ratowania ludności żydowskiej, ale i postawy godne ubolewania, wpisujące się w politykę eksterminacyjną Niemiec. Zdajemy sobie sprawę, że w okupowanej przez Niemców i Sowietów Polsce, podobnie jak w innych krajach, zdarzali się złoczyńcy, którzy dopuszczali się przestępstw wobec swoich żydowskich współobywateli. Potrzebna jest skuteczna polityka historyczna, oparta o potencjał nie tylko Instytutu Pamięci Narodowej, ale także uniwersytetów i innych instytucji naukowych i kulturalnych. Rzetelne badania naukowe i promocja ich rezultatów to droga prawdy historycznej oraz dobrego imienia Polski, która poniosła ogromne ofiary i straty podczas II wojny światowej.

4. Drogę prawdy historycznej odnosimy także do naszego sąsiada – Ukrainy. Pamięć, historia i wspólne dziedzictwo nie mogą ranić i kłaść się cieniem na wspólnych relacjach między naszymi tak bliskimi narodami. Prawda nigdy nie upokarza, lecz buduje dialog i pojednanie. Rozumiejąc złożoność losów naszych narodów, uważamy, że dążenie do prawdy historycznej jest koniecznością.

Warszawa, 27 lutego 2018 r.

Przewodniczący
Kolegium Instytutu Pamięci Narodowej
prof. dr hab. JAN DRAUS
Zastępca Przewodniczącego
Kolegium Instytutu Pamięci Narodowej
dr hab. SŁAWOMIR CENCKIEWICZ
Zastępca przewodniczącego
Kolegium Instytutu Pamięci Narodowej
ks. prof. dr hab. JÓZEF MARECKI
Zastępca przewodniczącego
Kolegium Instytutu Pamięci Narodowej
prof. dr hab. TADEUSZ WOLSZA
Członek Kolegium Instytutu Pamięci Narodowej
prof. dr hab. PIOTR FRANASZEK
Członek Kolegium Instytutu Pamięci Narodowej
prof. dr hab. ANDRZEJ NOWAK
Członek Kolegium Instytutu Pamięci Narodowej
prof. dr hab. WOJCIECH POLAK
Członek Kolegium Instytutu Pamięci Narodowej
BRONISŁAW WILDSTEIN
Członek Kolegium Instytutu Pamięci Narodowej
KRZYSZTOF WYSZKOWSKI